

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2023/900,**25. aprill 2023,****millega asutatakse aerosoolide, pilvede ja jälgkonsentratsioonis gaaside teadustaristu (ACTRIS ERIC)***(teatavaks tehtud numbri C(2023) 2646 all)***(Ainult bulgaaria-, hispaania-, hollandi-, inglise-, itaalia-, kreeka-, poola-, prantsuse-, rootsi-, rumeenia-, saksa-, soome-, taani- ja tšehhikeelne tekst on autentsed)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 723/2009 Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Austria, Belgia, Bulgaaria, Küpros, Tšehhi, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Norra, Poola, Rumeenia, Hispaania ja Rootsi esitasid komisjonile määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 5 lõike 1 kohase taotluse asutada aerosoolide, pilvede ja jälgkonsentratsioonis gaaside teadustaristu (ACTRIS ERIC) (edaspidi „taotlus“). Šveits on teinud teatavaks oma otsuse osaleda ACTRIS ERICus esialgu vaatlejana.
- (2) Taotlejad on kokku leppinud, et ACTRIS ERICu asukohaliikmesriigiks saab Soome.
- (3) Vastavalt EMP ühiskomitee otsusele nr 72/2015 ⁽²⁾ hõlmab Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) leping määrust (EÜ) nr 723/2009.
- (4) Komisjon hindas taotlust vastavalt määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 5 lõikele 2 ja jõudis järeldusele, et see vastab nimetatud määruses sätestatud nõuetele. Hindamise käigus sai komisjon sõltumatutelt ekspertidelt arvamusi aerosoolide, pilvede ja jälgkonsentratsioonis gaaside mõju kohta Maa kliimale, õhukvaliteedile, inimeste tervisele ja ökosüsteemidele.
- (5) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 20 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Asutatakse aerosoolide, pilvede ja jälgkonsentratsioonis gaaside teadustaristu (ACTRIS ERIC).
2. ACTRIS ERICu põhikirja olulised osad on esitatud lisas, nagu on ette nähtud määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 6 lõikega 3.

⁽¹⁾ ELT L 206, 8.8.2009, lk 1.⁽²⁾ EMP ühiskomitee 20. märtsi 2015. aasta otsus nr 72/2015, millega muudetakse EMP lepingu protokoll nr 31 koostöö kohta teatavates valdkondades väljaspool nelja vabadust [2016/755] (ELT L 129, 19.5.2016, lk 85).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Bulgaaria Vabariigile, Tšehhi Vabariigile, Taani Kuningriigile, Saksamaa Liitvabariigile, Hispaania Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile, Itaalia Vabariigile, Küprose Vabariigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Rumeeniale, Soome Vabariigile, Rootsi Kuningriigile, Norra Kuningriigile ja Šveitsi Konföderatsioonile.

Brüssel, 25. aprill 2023

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Mariya GABRIEL

LISA

ACTRIS ERIC – PÕHIKIRJA OLULISED OSAD**1. Nimi**

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 1)

Määruse (EÜ) nr 723/2009 alusel asutatakse Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumina (ERIC) aerosoolide, pilvede ja jälgkontsentratsioonis gaaside teadustaristu (ACTRIS), mille nimi on ACTRIS ERIC.

2. Ülesanded ja tegevus

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 2)

1. ACTRISe eesmärk on luua kvaliteetseid integreeritud andmekogumeid atmosfääriteaduste valdkonnas ja osutada teenuseid, sealhulgas pakkuda juurdepääsu vahenditega varustatud platvormidele, mis on kohandatud teaduslikuks ja tehnoloogiliseks kasutuseks.
2. ACTRIS ERICu peamine ülesanne on luua hajutatud teadustaristu ja seda käitada ning koordineerida ACTRISe strateegilist ja finantsarengut ning pikaajalist toimimist.
3. Oma põhiülesande täitmiseks ja vastavalt põhikirjas sätestatud eeskirjadele teeb ACTRIS ERIC järgmist:
 - a) koordineerib riiklikelt rajatistelt andmete saamist ning jälgib, et sellised andmed oleksid piisavad;
 - b) koordineerib tegevust keskses rajatistes ning jälgib nende rajatiste teenuste arendamise strateegiaid;
 - c) tagab andmekeskuse kaudu avatud ja õigeaegse juurdepääsu ACTRISe andmetele ja andmetoodetele;
 - d) haldab füüsilist ja kaugjuurdepääsu teemakeskustele, andmekeskustele ja riiklikele rajatistele.
4. ACTRIS ERIC võib teha ka järgmist:
 - a) tutvustada ACTRISi teadusringkondadele, erasektorile ja üldsusele;
 - b) rakendada põhikirja artikli 2 punktides 2 ja 3 sätestatud ülesannete ja tegevustega seotud ühiskondlikku ja tehnoloogilist arengut;
 - c) arendada ühistegevust kasutajarühmadega, sealhulgas tööstusega;
 - d) edendada teadmussiiret tööstusele, ühiskonnale ja poliitikakujundajatele;
 - e) ühtlustada ACTRISe rakendamist riiklike prioriteetide ja strateegiatega;
 - f) edendada ACTRISe ressursse hariduslikel eesmärkidel ja koolituseks;
 - g) teha koostööd teiste teadustaristutega seonduvates ja täiendavates valdkondades;
 - h) edendada koolitus-, teavitus- ja rahvusvahelist koostööd;
 - i) osaleda rahastust saava või andva partnerina oma ülesannetega seotud teadusuuringutes ning
 - j) teha mis tahes muid seonduvaid tegevusi, mis on vajalikud konsortsiumi ülesannete täitmiseks.
5. ACTRIS ERIC täidab oma peamist ülesannet mittetulunduslikel alustel. Ilma, et see piiraks riigiabi eeskirjade kohaldamist, võib ACTRIS ERIC piiratud ulatuses tegeleda majandustegevusega, tingimusel et see on tihedalt seotud tema peamise ülesandega ega ohusta selle täitmist. Oma majandustegevuse kulude ja tulude üle peab ACTRIS ERIC eraldi raamatupidamist ning küsib majandustegevuse eest turuhinda või juhul, kui seda ei ole võimalik kindlaks määrata, kõiki kulusid ja mõistlikku marginaali sisaldavat summat. Sellise piiratud ulatusega majandustegevuse tulemusena saadud tulu kasutab ACTRIS ERIC selleks, et tõhustada oma ülesannete täitmist.

3. Asukoht ja põhikirjajärgne asukoht

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 3)

1. ACTRIS ERIC on hajutatud teadustaristu, mille põhikirjajärgne asukoht on Helsingis, Soomes ning mille peakontori üksused asuvad Soomes ja Itaalias.
2. Hajutatud teadustaristu hõlmab eri riikides asuvaid andmekeskusi, teemakeskusi ja riiklikke rajatise. Andmekeskus, teemakeskused ja riiklikud rajatised ühendatakse ACTRIS ERICuga lepingute vahendusel, mis sõlmitakse rajatise haldavate organisatsioonidega.

4. Kestus ja tegevuse lõpetamine

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 4)

1. ACTRIS ERIC asutatakse määramata ajaks, ilma et see piiraks ERICu tegevuse lõpetamist käsitlevate sätete kohaldamist.
2. ACTRIS ERICu tegevuse lõpetamise kohta teeb otsuse üldkogu vastavalt põhikirja artikli 18 punktile 8.
3. Varad, mis jäävad alles pärast ACTRIS ERICu võlgade tasumist, jaotatakse liikmete, alaliste vaatlejate ja vaatlejate vahel proportsionaalselt vastavalt nende poolt ACTRIS ERICule tehtud iga-aastastele sissemaksetele, kui üldkogu ei lepi kokku teisiti.
4. Asjatu viivitusega pärast nõukogu otsust lõpetada ACTRIS ERICu tegevus ja hiljemalt kümme päeva pärast sellise otsuse vastuvõtmist teavitab ACTRIS ERIC sellest Euroopa Komisjoni. ACTRIS ERIC teavitab pärast tegevuse lõpetamise menetluse lõpuleviimist sellest viivitamata ja igal juhul kümme päeva jooksul Euroopa Komisjoni.
5. ACTRIS ERIC lakkab eksisteerimast päeval, mil Euroopa Komisjon avaldab sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Vastutus ja kindlustuskaitse

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 5)

1. ACTRIS ERIC vastutab oma võlgade eest.
2. Liikmete, alaliste vaatlejate ja vaatlejate rahaline vastutus ACTRIS ERICu võlgade eest piirdub nende iga-aastaste sissemaksetele ACTRIS ERICule.
3. ACTRIS ERIC kindlustab ennast nõuetekohaselt ACTRIS ERICu loomise ja tegevusega seotud riskide vastu.

6. Kasutajate juurdepääs

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 6)

1. ACTRIS ERIC tagab tõhusa juurdepääsu andmetele, vahenditele ja teenustele. Rakendatakse mittediskrimineerivat prioriseerimist vastavalt teaduslikule väärtusele, tehnilisele teostatavusele ja/või muudele asjakohastele kriteeriumidele, pidades silmas ACTRISe eesmärki.
2. Juurdepääs tugineb avatud juurdepääsu põhimõtetele, järgides kriteeriume, menetlusi ja korda, mis on sätestatud ACTRIS ERICu andmepoliitikas ning üldkogu poolt heaks kiidetud juurdepääsu- ja teenuspoliitika dokumentides. Menetlused ja hindamiskriteeriumid tehakse ACTRIS ERICu veebisaidil avalikkusele kättesaadavaks. ACTRIS ERIC juhendab kasutajaid, sealhulgas oma veebiportaali kaudu, et hõlbustada juurdepääsu andmetele, vahenditele ja teenustele.

7. Hindamise põhimõtted

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 7)

ACTRIS ERICu tegevust hindab igal aastal teaduse ja innovatsiooni nõuandekogu. Lisaks hindavad ACTRISe teenuseid, toimimist ja juhtimist vähemalt iga viie aasta järel sõltumatud välishindajad, kes ei saa olla teadus- ja innovatsiooninõukogu liikmed, ning kelle nimetab ametisse üldkogu ja kes annavad aru üldkogule.

8. Teabe levitamise põhimõtted

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 8)

1. ACTRIS ERIC edendab avatud teadust ja innovatsiooni ning kutsub kasutajaid üles tegema oma tulemused üldsusele kättesaadavaks. ACTRISe andmete, teenuste ja taristu kasutamisest teavitatakse väljaannetes ja muudes dokumentides. Üksikasjalikum teave esitatakse ACTRIS ERICu sise-eeskirjades.
2. ACTRIS ERIC kasutab sihtrühmadeni jõudmiseks erinevaid kanaleid, sealhulgas veebiportaale, sotsiaalmeedia, uudiskirjad, seminarid, osalemine konverentsidel, artiklid ajakirjades ja päevalehtedes.

9. Intellektuaalomandi õigused

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 9)

1. Vastavalt ACTRIS ERICu ja kasutajate vahel sõlmitava lepingu tingimustele kuuluvad kasutajate loodud intellektuaalomandi õigused neile kasutajatele.
2. ACTRISe andmed, samuti intellektuaalomandi õigused ja muud ACTRISe raames loodud ja arendatud teadmised kuuluvad need loonud üksusele või isikule. Andmete esitajad võimaldavad ACTRIS ERICul kasutada ACTRISe andmeid vastavalt ACTRISe andmepoliitikas ning juurdepääsu- ja teenuspoliitikat käsitlevates dokumentides sätestatud tingimustele.
3. ACTRISe andmed on kättesaadavad vastavalt avatud teaduse ja avatud juurdepääsu põhimõtetele, mis on üksikasjalikumalt sätestatud sise-eeskirjades.

10. Töölevõtmise põhimõtted

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 10)

1. ACTRIS ERICu töösuhetega seotud põhimõtetele kohaldatakse selle riigi õigusakte, kus töötajad tööle võetakse.
2. ACTRIS ERICu töötajate valimine, töölevõtmine ja töötamine toimub läbipaistval, mittediskrimineerival ning võrdseid võimalusi austaval viisil. Töölevõtmise üksikasjalikud eeskirjad sätestatakse sise-eeskirjades.

11. Hankepõhimõtted

(ACTRIS ERIC – põhikirja artikkel 11)

ACTRIS ERIC kohtleb hangete kandidaate ja pakkujaid võrdsetel ja mittediskrimineerivatel alustel, sõltumata sellest, kas nad asuvad Euroopa Liidus või mitte. ACTRIS ERIC lähtub oma hankepõhimõtetes läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja konkurentsi põhimõtetest. Hankemenetluste ja -kriteeriumide üksikasjalikud eeskirjad sätestatakse sise-eeskirjades.
